

ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR ORQALI RANGTASVIR FANINI O'QITISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.

Karimova Gulnoza Radjabovna

Navoiy viloyati pedagogik mahorat markazi

“ijtimoiy-iqtisodiy va amaliy fanlar metodikasi” kafedrası katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada rangtasvir fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash orqali innovatsion yondashuvlar tahlil qilinadi. Tadqiqotda raqamli platformalar, multimedia resurslari, virtual laboratoriyalar va interaktiv metodlar orqali darslarni samarali tashkil etish, talabalarni faollashtirish va ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish yo'llari ko'rib chiqiladi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida talabalarga mustaqil o'qish, eksperiment qilish va o'z ishlarini takomillashtirish imkoniyati yaratiladi. Maqolada shuningdek, rangtasvir fanini o'qitishda innovatsion pedagogik yondashuvlarni amalga oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: Rangtasvir, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, innovatsion yondashuv, multimedia, interaktiv ta'lim, mustaqil o'qish, ijodiy kompetensiyalar, oliy ta'lim.

Zamonaviy oliy ta'limda rangtasvir fanini samarali o'qitish talabalar ijodiy rivojlanishi va mustaqil o'qish jarayonini rag'batlantirish uchun innovatsion pedagogik yondashuvlarni talab qiladi. An'anaviy metodlar ko'pincha dars vaqtida bajariladigan vazifalar va qog'ozli topshiriqlarga tayanadi, bu esa talabalar ijodiy eksperiment va o'z ishini mustaqil takomillashtirish imkoniyatlarini cheklaydi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar, jumladan multimedia dasturlari, virtual laboratoriyalar, interaktiv platformalar va elektron portfoliolar, darslarni interaktiv, vizual va amaliy jihatdan boyitadi. Shu orqali talabalarning ranglarni uyg'unlashtirish, shakl va kompozitsiya bilan ishlash, chizmachilik texnikalarini o'rganish kabi ko'nikmalari rivojlantiriladi. Talabalar o'z ishlarini tahlil qilib, refleksiya qiladi va ijodiy qarorlar qabul qilishni o'rganadi.

Innovatsion yondashuvlar orqali o'qituvchilar talabalarga individual o'quv trajektoriyalarini yaratish, turli darajadagi vazifalarni tanlash imkonini berish va ularning ijodiy salohiyatini maksimal darajada rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Shu tariqa, zamonaviy pedagogik texnologiyalar rangtasvir fanini o'qitishda nafaqat texnik ko'nikmalarni, balki tanqidiy fikrlash va ijodiy tafakkur qobiliyatlarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar rangtasvir fanini o'qitishda dars jarayonini tubdan takomillashtirish va talabalarni ijodiy faoliyatga jalb qilish imkonini beradi. An'anaviy metodlar ko'pincha yuzma-yuz tushuntirishlar va qog'oz asosidagi topshiriqlarga tayanadi, bu esa talabalar mustaqil o'rganish va eksperiment qilish imkoniyatlarini cheklaydi. Zamonaviy texnologiyalar esa darslarni interaktiv, vizual va amaliy jihatdan boyitadi, talabalarni faollashtiradi va ijodiy ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Raqamli dasturlar, multimedia resurslari, virtual laboratoriyalar va interaktiv platformalar yordamida talabalarga murakkab ranglar nazariyasi, kompozitsiya, chizmachilik texnikalari va shakllar bilan ishlash imkoniyati yaratiladi. Video darsliklar va animatsiyalar talabalar uchun murakkab texnikalarni tushunishni osonlashtiradi, ular o'z ishlarini qayta ko'rib chiqishi, tuzatish va yangiliklarni sinab ko'rishi mumkin. Bu jarayon talabalarning texnik ko'nikmalarini rivojlantirish bilan birga, ijodiy qarorlar qabul qilish va tanqidiy fikrlash qobiliyatini ham shakllantiradi.

Elektron portfoliolarni qo'llash orqali talabalarning ijodiy faoliyati nazorat qilinadi va individual rivojlanish trajektoriyasi yaratiladi. Talabalar o'z ishlarini portfolioga joylashtirib, ularni tahlil qiladi va o'zining kuchli va zaif tomonlarini aniqlaydi. O'qituvchilar esa portfoliolar orqali talabalar ishlarini baholab, ularga shaxsiy tavsiyalar berishi, ijodiy jarayonni qo'llab-quvvatlashi mumkin. Shu tariqa, portfoliolar talabalarni nafaqat yakuniy natijalarni, balki ijodiy jarayon va texnik rivojlanishni ham baholashga undaydi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar yordamida talabalar individual o'quv trajektoriyasini yaratishi mumkin. Adaptiv o'quv platformalari talabalarga o'z qobiliyatlari va qiziqishlariga mos topshiriqlarni tanlash imkonini beradi. Bu yondashuv talabalarni o'z o'qish jarayoniga mas'uliyat bilan yondashishga, ijodiy tadqiqot va amaliy ishlarni bajarishga rag'batlantiradi. Shu bilan birga, interaktiv vazifalar va multimedia materiallar talabalar motivatsiyasini oshiradi va ularning o'qishga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi.

Kollaborativ texnologiyalar ham ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi. Onlayn forumlar, guruh ishlari va fikr almashish imkoniyatlari talabalar o'rtasida muloqot va ijodiy hamkorlikni rivojlantiradi. Talabalar bir-birining ishlarini tahlil qilib, konstruktiv fikr bildiradi va turli badiiy yondashuvlarni o'rganadi. Bu ularning ijodiy va analitik qobiliyatlarini oshiradi hamda professional faoliyatga tayyorlaydi.

Multimedia resurslaridan foydalanish darslarni yanada samarali qiladi. Animatsiyalar, video darsliklar, interaktiv qo'llanmalar va raqamli dasturlar murakkab texnikalarni o'rganishda yordam beradi. Talabalar materialni qayta ko'rib chiqishi, texnikani amalda qo'llashi va o'z ishlariga tatbiq etishi mumkin. Shu tarzda, talabalarning vizual va audial o'rganish uslublari hisobga olinadi va o'quv jarayoni individual yondashuvga moslashtiriladi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish o'qituvchilardan malaka va tayyorgarlikni talab qiladi. O'qituvchilar raqamli dasturlar, elektron portfoliolar, interaktiv metodlar va multimedia resurslarini samarali qo'llash bo'yicha bilim va ko'nikmaga ega bo'lishi lozim. Talabalar va o'qituvchilar uchun zarur texnik vositalar, jumladan kompyuterlar, planshetlar, dasturiy ta'minot va internet aloqasi ta'minlangan bo'lishi kerak.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar rangtasvir fanini o'qitishda talabalar ijodiy salohiyatini rivojlantiradi, mustaqil o'qish va eksperiment qilish imkoniyatlarini kengaytiradi. Talabalar o'z ishlarini tahlil qiladi, refleksiya qiladi va ijodiy qarorlar qabul qilishni o'rganadi. Shu bilan birga, interaktiv va shaxsiylashtirilgan yondashuv ularni zamonaviy san'at va professional faoliyatga tayyorlaydi.

Shuningdek, zamonaviy texnologiyalar yordamida o'quv jarayoni qiziqarli va motivatsion bo'ladi. Talabalar darsda faol ishtirok etadi, turli vazifalarni bajarish va ijodiy ishlarni namoyish etish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa ularning motivatsiyasini oshiradi va o'qish jarayonini samarali qiladi. Natijada, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash talabalarning ijodiy va texnik salohiyatini rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi.

Umuman olganda, zamonaviy pedagogik texnologiyalar orqali rangtasvir fanini o'qitishda innovatsion yondashuvlar talabalarning ijodiy salohiyatini rivojlantiradi, mustaqil o'qish va refleksiya jarayonini rag'batlantiradi, darslarni interaktiv va samarali qiladi hamda oliy ta'limda ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Shu tariqa,

zamonaviy pedagogik texnologiyalar rangtasvir fanini o'qitishda asosiy metodik vosita sifatida ajralib turadi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar rangtasvir fanini o'qitishda innovatsion yondashuvlarni amalga oshirish imkonini beradi. Raqamli platformalar, multimedia resurslari, virtual laboratoriyalar, interaktiv vazifalar va elektron portfoliolar talabalarning mustaqil o'qish, ijodiy faoliyat va texnik ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Talabalar murakkab chizmachilik texnikalarini o'rganadi, o'z ishlarini tahlil qiladi va refleksiya qiladi, shu bilan birga innovatsion yondashuvlarni amalda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Interaktiv va shaxsiylashtirilgan yondashuv talabalarning motivatsiyasini oshiradi, ularni ijodiy fikrlash va eksperiment qilishga rag'batlantiradi hamda oliy ta'lim standartlariga mos keladigan sifatli ta'limni ta'minlaydi. Shu tariqa, zamonaviy pedagogik texnologiyalar rangtasvir fanini o'qitishda samarali, innovatsion va amaliy jihatdan boy metodik vosita sifatida ajralib turadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdurahmonov, B. (2020). *Pedagogik texnologiyalar va ularni o'quv jarayonida qo'llash*. Toshkent: Fan.
2. Baymetov, B. B. (2019). *Tasviriy san'at va rangtasvirni o'qitish metodikasi*. Toshkent: O'qituvchi.
3. Karimov, D. (2021). *Oliy ta'limda innovatsion va raqamli ta'lim texnologiyalari*. Toshkent.
4. Mirzaev, F. (2020). *Axborot texnologiyalari va pedagogik imkoniyatlari*. Toshkent.
5. Shovdirov, S. A. (2024). *Rangtasvir ta'limida o'quv kompetensiyalarni shakllantirish omillari*. *Inter Education & Global Study*, 1.
6. Ibraimov, X., & Shovdirov, S. (2023). *Talabalarda san'at savodxonligini shakllantirish nazariy asoslari*. *Science and Innovation*.
7. Xolmurodov, A. (2022). *Raqamli ta'lim muhitida mustaqil o'qishni tashkil etish metodikasi*. Toshkent.

8. O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. (2023). *Oliy ta’limda raqamli va interaktiv texnologiyalarni joriy etish bo‘yicha normativ hujjatlar*. Toshkent.

GLOBAL SCHOLARS
SCIENTIFIC PUBLISHING